

ומרדכי לא יכרע

לקט זכרונות החסיד התמים המשפיע
הרה"ג ר' מרדכי זאיאניץ ז"ל

תדפיס מיוחד מתוך הספר השלם שיצא לאור אי"ה כתשורה למשתתפים בחתונת
שניאור זלמן שי' וסימא רחל שתחי' איטצינגער
אדר"ח חשוון תשפ"ב סאלאן אהי"א

במקום הקדמה

חוברת זו המכיל טעימה קטנה מזכרונות סב החתן הרה"ח ר' מרדכי זאיאנץ ז"ל, יו"ל לקראת יום כלולת ילדינו שניאור זלמן שי' וסימא רחל שתחי' איטצינגער. ודבר בעיתו, כפתיחה להקונטרס נביא בזאת הסיפור דלהלן.

המכתב של הרבי זה עיקר הקידושין

בשנת תשמ"ה עקב מאורע מסויים התחיל מהומה בבראזיל על זה שהרבה מהרבנים דשם לא רצו לחתום על קול קורא אודות תיקון חוק מיהו יהודי - שיבוצע על ידי גיור כהלכה בלבד.

בעקבות כך, כשביתי בתי' נהייתה כלה, הייתי זקוק לכבד מישהו בסידור קידושין, אך לא יכולתי להזמין אף אחד מרבנים אלו שגרמו צער לרבי, ולא ידעתי מה לעשות.

ביום מן הימים בהיותי במפעלי בעיר ס. פאלו. צלצל הטלפון, ומזכירו של הרבי, הרב חודקוב על הקו. שמעתי נקישה על הקו, כך ידעתי שגם הרבי משתתף בשיחה ומיד נעמדתי מלא קומתי.

שמעתי את קולו של הרבי מדבר אל הרב חודקוב: "פרעג עם וואס וועט זיין מיט די חתונה?" ענית: "ברצוני להביא את בן דודי הרב חיים וואזנר שהיה אז רב בלונדון". "לא". נשמע קולו של הרבי.

"אז מה אעשה?" שאלתי, "דו" הרבי עונה. "אני לא רב". "אתה" אומר הרב חודקוב, "שמעת או לא?" ענית: "כן". "ו?", "יבוצע" ענית.

ואז אמר הרבי לחודקוב: "תשאל אותו במה הוא הולך לכבד את הרב של ריאו?", ענית: "אני יכול לתת לו שני דברים, או את קריאת הכתובה או קריאת המכתב של הרבי".

הרבי אמר לרב חודקוב, "תשאל אותו, מה הוא חושב שחשוב יותר".

ענית: "אני אוחד שהמכתב של הרבי, זה עיקר הקידושין". ואז אני שומע הרבי אומר פעמיים "ריכטיג, ריכטיג"

הרה"ח ר' מרדכי זאיאנץ, נולד בכ"ו כ"ז שבט תרצ"ב, בעיירה קטנה בפולין הנקרא פצ'ינוב, בן שני להוריו הרה"ח ר' שמחה יצחק ז"ל ומרת חוה נעכא ע"ה.

עלי ועל צאורי

בחורף תרצ"ג נכנס אבי ליחידות אצל כ"ק אדמו"ר מוהריי"ץ נ"ע, כי היה לו הצעת משרה באיזשהו עיירה בפולין.

אבל הרבי לא הסכים שייקח אותה הצעה ובמקום זאת אמר לו ברוח קדשו: "פולין איז שוין נישט קיין פלאץ פאָר אידן, פאָר אין בראַזיל איין פירן א כשר'ע שחיטה" [פולין כבר איננה מקום עבור יהודים. סע לברזיל ותשמש שוחט בשביל היהודים שם].

לימים סיפר לי הרה"ח ר' משה פנחס הכהן כ"ץ, שאבי אמר אז לכ"ק אדמו"ר מוהריי"ץ "אבער איך האב שוין צוויי קינדער".

הרים הרבי ידו הק' ואמר לו "דו וועסט האבן נאך קינדער און זיי זיינען עלי ועל צאורי".

כמובן מאליו באותם ימים לא היו שם מוסדות חינוך יהודיים, והם למדו בבית עם אביהם, אבל עם הזמן ככל שהם התבגרו האפשרות היחידה להעניק חינוך חסידי לשני בניו הייתה לשולחם לישיבה בניו יורק.

וכך, ביום גשום בחודש אדר (בשנת תש"ז), הוא ואחיו הרה"ח ר' מאיר ז"ל, מצאו את עצמם באונייה בנמל ברזיל, בדרךם לישיבה בניו יורק, מגופפים לשלום להוריהם, מביטים לעברם בדמעות ותוהים מתי יתראו עמם שוב.

וכך סיפר:

בי"א ניסן תש"ז הגענו - אני ואחי מאיר - לליובאוויטש שבניו יורק.

הרבי שלח את מזכירו הרב משה ליב רודשטיין ז"ל להזמיננו לבוא אליו באותו הערב, אך אנו לא ממש הבנו מה זה רבי, היינו עייפים מטלטול הדרך, ואמרנו לו שנעדיף לבוא מחר, כך, שנכנסו לרבי ב"ב ניסן.

עם דארף זיין טייער א' אמן יהא שמי' רבה'

כאשר נכנסנו פניו של הרבי האירו באור יקרות ממש, הוא ממש צחק משמחה, ואמר: "אה, דאם טאטע'ס פנים", לעולם לא אשכח זאת.

היינו כל כך צעירים, וחסרי הבנה, אחי מאיר התקדם לעבר הרבי "שלום עליכם, רבי". הרבי צחק, ונתן לו שלום. ר' אלי' יאכיל סימפסון אמר "מ'גיט נישט דעם רבי'ן א האנט", אז לא רציתי להושיט את ידי, אבל הרבי, הביט בידו והושיט לי אותה. עדיין לא רציתי.

ואז שוב הרבי הושיט את ידו הק' אלי, והרב סימפסון גער בי: "דער רבי הייסט דאך געבן דעם האנט", אז הושטתי את ידי. לא אוכל לתאר את ההרגשה של ידו הקדושה של הרבי, זה היה רך כ'חלה', עד היום אוכל לחוש במגע היד.

אחד הדברים שהרבי אמר לנו אז, יחד עם ברכתו הק':
"עס דארף זיין טייער א 'אמן', 'אמן יהא שמ'י רבה', א קדושה, אבער אן רעש, אן התפעלות".

וואס האט דער לערנען דיר אויסגעלערנט.

שנה וחצי לאחר הגעתנו, אסף אבי כסף על מנת שנוכל לחזור לבקר אותם בברזיל, אמי התגעגעה אל ילדי מאוד.

לפני היציאה לברזיל נכנסו אל הרבי הריי"צ, אשר שאל:

"נאך זייענדיק דא שטיקל צייט, וויל מען וויס'ן וואס איר האט מיטגענומען, וואס פירט אי מיט זיך".

הרב סימפסון הסביר את דברי הרבי: הרבי מעוניין לדעת במה התעסקתם בעת שהותכם פה. אחי מאיר אמר: למדנו.

על כך אמר הרבי: "דער עיקר נישט דעם לערנען, נאר דאס אויסצולערנען. וואס האט דער לערנען דיר אויסגעלערנט".

זואם געדענקסט דו

כמה פעמים אמר לו כ"ק אדמו"ר זי"ע ביחידות לצייר פני הרב. ואכן התברך בחוש ציור מיוחד שפשוט היה רואה הדבר כאילו הוא חי לנגד עיניו באותו זמן. הוא היה חושב אודות הרביים לפחות פעמיים או שלוש בשבוע. וכל שבת קודם התפילה, היה מתבונן ומשחזר את היחידות הראשונה שלו אצל הרבי הקודם.

נהגתי לחשוב ולשחזר את היחידות, ולאחמ"כ הייתי מתחיל להתפלל. כך היה לי מאירה לי דמותם של הרביים, וברוך ה' זה עזר לי להמשיך הלאה.

דער רבי האט געקוועלט

אני זוכר את דמותו הק' של הרבי הרי"צ כאשר הוא יישב במרפסת, היכן שלאחר מכן עמדה סוכתו של הרבי. ניתן היה לראות את הבחורים הולכים, שכן חדר האוכל היה בישיבה בפנינת הרחובות בעדפורד ודין, ולכן כשהגענו לסדר החסידות, היינו צריכים לצעוד לשם. הרבי היה יושב בימים שמזג האוויר היה נאה, והיה נהנה (געקוועלט) לראות את ילדיו.

הרבי הכניס אותי תחת הקפוטע שלו

לבחורים לא היה רשות ליכנס להתועדיות של כ"ק אדמו"ר מוהריי"ץ נ"ע, ושמו שומר בפסח לשמור שרק אלו שיש להם רשות ליכנס יכנסו. אבל אנו, הבחורים, תמיד ניסינו לימצוא כל דרך אפרי כדי לזכות להשתתף בהאפארבריינגען.

פעם בתו של הרבי ריי"ץ היה 'שומר הפתח' והיא עמדה ליד הדלת כאשר אני ניסיתי להידחף פנימה. היא נאלצה לעצור אותי, דבר שלא היה לה קל בהיותי בחור צעיר...

בדיוק אז הרבי (אז חתדב"נ) עלה. הוא ראה את הנעשה, אך לא אמר דבר. לאחר שהיא עזבה, הרבי הסיט את הקפוטע שלו, ואמר לי: "קום דא אריין". כך נכנסתי דרך הכניסה הצדדי, מהמטבח. אז אומר לי הרבי "דו בלייב דא; ווען ס'איז אלץ שטיל, קום אריין". וכך עשיתי.

מי יכול שלא לזכור הפארבריינגען של י"ט כסלו תש"י, איך שהרבי בכה אז... איך הפיאות נפלו אז מתחת השטריימל שלו...

פשוט לשבת ולשחזר המעמד, ולהיות שם שוב...

כאב לבנו

קשה לדור הזה להבין מה זה להיות 'בודד'. עליכם להבין, היינו בחורים הנמצאים במרחק של אלפי קילומטרים מההורים שלנו. למכתבים לקח להם שבועות להגיע. ואם היינו זקוקים לעזרה, למי היינו פונים? אל הרבי. לא הכרנו אף אחד אחר. סבי נרצח בשואה, והרבי שימש כאבא, סבא, עלטער זיידע ודוד גם יחד. ואכן, הרבי מעולם לא סגר את דלתו בעדנו. היינו ממש דופקים בדלת ונכנסים.

סיפורתי לרבי את הכל

אף שבשנים מאוחרות יותר הייתה זו חוצפה פשוט לגשת אל הרבי ולשוחח עמו, בזמנו, שום דבר לא מנע בעדי מלגשת ולהטריד את הרבי. הרבי שלנו היה קרוב מאוד לבחורים. הוא נהג להיכנס לשיבה, ולשוחח עמם. היו אף בחורים שהיו נותנים דפיקה על דלת חדרו של הרבי, והרבי היה אומר באם אפשר להיכנס לדבר.

הרבי נתן לי תחושה של מעיין אחי המבוגר. נהגתי לספר לו את כל המתחולל בשיבה.

כאשר ראש השיבה הרב גוסטמן ע"ה עזב את השיבה, רציתי לחזור לשמוע את השיעורים של הרב מענטליק, שהתקיימו בבניין השיבה בשדרות בעדפורד, אז נכנסתי לרבי. ביקשתי שהרבי יורה להנהלת השיבה לאפשר לי לשוב ללמוד בבעדפורד. הרבי שאל מדוע ברצוני לשוב לשם, ואמרתי שכרגע אני לא לומד כלום. בתגובה שאל הרבי:

"דו לערנסט גארנישט, אגער קיינער לערנסט גארנישט?"

אמרתי, אני לא יודע מה קורה אצל אחרים, אני יודע שאני לא לומד.

הרבי נהנה, והורה לי לצאת. למחרת נאמר לי שאוכל לשוב לשיבה בבדפורד.

כך היה זה, כאשר אין הורים, אין דודים, אין משפחה כלל, הרבי היה הכתובת עבור כל בעיה.

אני רוצה מהרבי הזה

הי' לנו כזה יחס עם הרבי שפשוט העזנו לבקש דברים שלא יחלמו עליהם בימים אלו. בשנת תשי"ד או תשט"ו באתי לרבי עם פדיון נפש, והרבי אמר: "אני אהיה אצל השווער, אזכיר על הציון". אמרתי לרבי "אני רוצה מהרבי הזה", והרבי ענה: "זה עסק שלי, לא מתערבים".

לאיזה רופא יילך

כאשר בחור היה צריך ללכת לרופא, לאיזה רופא יילך? הרבי ייעץ. פעם, כאשר שלח אותי הרבי לראות רופא, אמר לי הרבי, לא לקחת את התרופה עד שאראה לו מה רשם עבורי הרופא.

הרבי לקח אחריות

בקיץ תש"ט, היה פעם יום קיץ חם נורא, ואני אהבתי ללמוד, אך החום היה קשה מנשוא, לקחתי כלי מים גדול, הנחתי את ידי שם, וכך ישבתי. בתשע בערב, זה כנראה לא עשה לי טוב, ואני התעלפתי. רצו לעברי כמה מחבירי וכנראה לא ידעו מה הם עושים כי דפקתי את ראשי שוב ברצפה.

בקיץ לאחר מעשה, מה עושים? כותבים לרבי. אז הרבי הריי"צ כתב לי שאלך לניורולוג בשם דר. וילדר, "ואם יאמר לו לנוח איזה זמן, היינו איזה שעות במשך היום, נכון הדבר".

הלכתי לדר. וילדר, הוא לא מצא דבר בעייתי. אך הוא אמר לי שעלי לשוב לבדיקה חוזרת בעוד כמה חודשים.

הפגישה השני' כבר היה אחרי הסתלקות כ"ק אדמו"ר מוהריי"ץ ביו"ד שבט תש"י. ובאותה פגישה דוקטור וילדר נתן לי תרופה. אך אני, לא רציתי לקחת תרופות עד שאשאל את הרבי. נכנסתי לרבי ואמרתי לו מה אמר הרבי הריי"צ, והרבי אומר לא לקחת את התרופה.

אני זוכר שהרבי אמר לי זאת: "אויב ווילדער וועט אייך פרעגען צי האסטו גענומען, א ליגן טאר מען נישט זאגן, אבער דעם אמת מוז מען נישט דערציילן, זאלסט זאגן ס'איז נישט אויסגעקומן.

ניתן לראות כיצד הרבי לקח על עצמו אחריות והתערב בפרטי פרטיות למען טובתי.

וועסט באלד קריגן א בריף

הייתה תקופה שלא קיבלתי שום מכתב מאבי לזמן מה, דאגתי ונכנסתי אל הרבי, ושאלתי מה עלי לעשות. הרבי אמר: טו גארניש; וועסט

באלד קריגן א בריף.

וּבִינְתֵימָם נִתְקַבַּל גַּם סִכְתָּב מֵאֲבִיו

קטע ממכתב כ"ק אדמו"ר זי"ע: ובנתיים נתקבל גם מכתב מאביו

וואס טוט זיך מיט די בחורים

שנה אחת בליל ניטל נכנס לחדרו של הרבי יהודי מהעיר רוצ'סטר בניו יורק. הוא שהה שם לשעה ומחצה בערך, ולאחמ"כ יצא והתיישב ב'זאל' לשחק שחמט. אבל ככל שהפצירו בו לספר על מה שוחח הוא עם הרבי, סרב הוא להשיב.

לאחר חתונתי שלח אותי הרבי לעיר בפאלו [כדלהלן. העורך] על מנת להקים ישיבה. תכף עם בואי לבאפלו (הקרובה לעיר רוצ'סטר), היות ולא הייתי בעל רישיון נהיגה, בקשתי מידיד טרמפ, ונסעתי לפגוש את היהודי הנ"ל. כשפגשתי, שאלתי שוב: "עכשיו תאמר לי את האמת, מה עשית בחדר הרבי, זמן רב כל כך?" הוא ענה "שיחקתי שחמט". "נו?" הסתקרנתי. "מוטל אתה לא תאמין, כמעט וניצחתי את הרבי, אולם לבסוף הרבי נצח אותי".

"על מה שוחחתם?" המשכתי לשאול. "הרבי רצה לדעת אם אני הולך לצפות בסרטים, ועניתי שכן". אז שאל הרבי: "האם רבים באים לצפות בסרטים?" השבתי שכן, "בוודאי רבי, האם אתה חושב שכולם כאן קדושים?".

אצל הרבי לא קרה שהוא סתם שוחח עם בחור. הכל היה בכוונה. הכוונה היא שהוא רוצה לדעת במה אוחזים הבחורים הלומדים בתומכי תמימים.

אצלנו לא זורקים אף אחד

היה תלמיד בישיבה, שהגיע מנובה סקוטיה בקצה קנדה (אינני הולך לומר את שמו), והתנהגותו לא תאמה כלל את רוח הישיבה והנהלת הישיבה רצתה לשולחו. הם נכנסו לרבי הריי"צ, והרבי הריי"צ אמר להם "אצלנו לא שולחים אף אחד". היום הוא אברך חסידי מוצלח ובר פועל.

הרבי לא הרשה לזרוק אף אחד, אפילו את התלמידים הבעייתיים ביותר. בסופו של דבר הם משתפרים הוא טען. אפילו בשעה שאחרים סובלים ממעשיהם, זהו ענינו של הרבי אף אחד לא מתערב בענייניו של הרבי, זהו זה. תלמידים בעייתיים בישיבה, אך התלמידים הטובים ידעו שאלו הם מי שהם, ואין מה לעשות נגד זה.

ברענג זיי אהער

כשהגעתי מברזיל ללמוד בליובאוויטש, למעשה זנחתי את כל מכריי. כי כל חבריי הלכו ללמוד בישיבת תורה ודעת. ואחי מאיר ואנכי הלכו ללמוד בישיבת חב"ד ליובאוויטש.

נהגנו להיפגש עימם.

פעם אמר לי הרב שרגא פייבל מנדלוביץ משיבת תורה ודעת: "מה אתה משחק בהבלים? בא אלינו יהיו לך את

כל החברים". לא עניתי לו, אך סיפרתי לרבי שהייתי בליל שבת בתורה ודעת, ומה הרב מנדלוביץ אמר לי. הרבי ענה לי "שתלך שוב ושוב. תלך לשם ותסחב אותם לכאן".

איברא, נהגתי ללכת לשיעורי הרב יוסף דב הלוי סלובייציק ע"ה, בתקופה שמסר פעמיים בשנה שיעור כללי, (ליארצייט אביו ואימו). חוץ מזה היה לו גם כן שיעורים בבית הכנסת מוריה. (נדמה לי ברחוב 86 מערב במנהטן). לפעמים היינו הולכים לשמוע את השיעור על הדף שהיה מוסר, זה היה מפעים ביותר. הוא אמר לי "אתה אינך יודע איזה רבי יש לך".

תניח תפילין והיא תבריא

צהריים אחד נכנס לתוך 770 אדם לבוש כפפות אוחז בסיגר, והודיע: "הרגע הגעתי מוויליאמסבורג, שם הם אמרו לי שאני מוכרח לראות את הרבי כאן, חמישים אלף דולר מוכן אני לשלם, אני מוכרח לראות את הרבי".

הוא סיפר: "ביתי שוכבת על ערש דווי, הרופא שיער שהיא תחזיק מעמד עד השעה חמש בלבד (רח"ל). הלכתי לרבנים אחרים והם אמרו לי שהיחיד שבאמת יכול לעזור לי זה הרבי שכאן".

בדרך כלל זה היה עשוי לקחת חודשיים או לפחות כמה שבועות ליכנס ליחידות, אבל מדובר הרי בפיקוח נפש, אז הרב חודקוב אמר לו להמתין בבקשה ונכנס לקודש פנימה.

אחרי כמה שניות הרב חודקוב יוצא ואומר לו לאותו אדם - שהיה עו"ד פלילי חשוב, חבוש מגבעת משונה - שיפגוש אותו בשעה שש. אז יוכל להכניס אותו.

"מה זאת אומרת בשעה שש?" הוא אומר "הילדה שלי הולכת למות בשעה חמש"?

הרב חודקוב חשב, שמא הוא לא שמע טוב. אז הוא אמר לו להמתין רגע, והוא שב ונכנס לחדרו של הרבי. הרבי שוב אמר לו, "הוא יוכל להיכנס ליחידות בשעה שש, שום דבר לא יקרה עד השעה שש". יצא הרב חודקוב ומסר: "הרבי אמר ששום דבר לא יקרה עד השעה שש".

בהמשך המסדרון בקומה הראשונה של 770 היה מכשיר טלפון (President-39778 זה היה המספר), נגש אותו עו"ד לטלפון מטיל לתוכו מטבע (ניקל או דיים, נדמה לי שהיה ניקל בשנת 1952), והודיע לאשתו: "הרבי אמר שאכנס בשעה שש, הוא גם אמר שדבר לא יקרה עד השעה שש". כך לחש בעודו מעשן.

אף בחור לא הלך הביתה באותו הלילה. אף לא אחד.

הוא התהלך אנה ואנה צעד פנימה החוצה, מצד לצד. עשן סיגריה אחת אחרי השנייה. אפשר היה לראות איך שהוא פקעת עצבים. ארבע או חמש לפנות בוקר הוא שב וטלפן לאשתו. נו? אשתו אומרת "לא קרה כלום, המשבר האמיתי עבר", "אה" הוא הפטיר, "זה אומר שהרבי צודק", (כך הוא בעצמו סיפר לי את הסיפור מאוחר יותר).

בשעה היעודה הוא נכנס לחדרו של הרבי. החלונות בחדרו של הרבי, היו אז שונים מכפי שהם כעת, היו חלונות מהצד וחלונות מלפנים. מלפנים ישנם שלושה חלונות, פעמים רבות נהג הרבי לפתוח חלונות אלו מפני החום. אני עשיתי מעשה חצוף, ועמדתי ליד החלון שמאחורי מקום מושבו של הרבי. ואני שומע אותו אומר לרבי "רבי

שמי הוא עו"ד - שם פרטי - רוטנברג אני עו"ד פלילי. אני מוכן לתרום לך חמישים אלף דולר ואתה תציל את הבת שלי. התוספתן שלה התפוצץ".

הרבי ענה לו: "אנני מתכוון לקבל ממך כסף כלל, לא מדובר אודות כסף. אתה צריך לעשות משהו בשביל שהילדה שלך תישאר בחיים. אתה צריך להניח תפילין".

"תפילין?" הוא אמר. "מעולם לא הנחתי תפילין, ואינני יודע מה עושים איתם בכלל". הרבי השיב לו "אני אתן לך זוג תפילין מאחד התלמידים שלנו והם ילמדו אותך איך להניח תפילין".

"לא רבי, אני אתן לך מאה אלף דולר בבקשה הנח לי מזה". והרבי השיב "לא". "מאה חמישים אלף?" "כלום". לבסוף הוא נתרצה על התפילין, הרבי אמר לו שהוא יכוון אותו למישהו. הוא היה מגיע ברכב קאדילאק יפה, ובכל יום הוא נכנס ל770 ור' ברל יוניק הניח לו תפילין.

לאחר זמן, הרבי אמר לו: "צריך לעשות משהו עבור השבת". "אוי רבי. מאתיים אלף דולר בבקשה, הנח לי". הרבי אמר לו: "אמרתי לך אין לזה דבר עם כסף". (אני זוכר את המבטא של הרבי, כשאמר זאת), "אתה צריך לעשות משהו, לכל הפחות אם יש משהו שאתה נוהג לעשות במשך השבוע אל תעשה את זה בשבת".

אחרי חודשיים הוא בא שוב ל770, תרם קידוש בשבת מברכים, וסיפר את סיפורו בפני כל אנ"ש.

גודל הזכות באקומען א פאטש פאר חזרת דא"ח

הייתה תקופה שהייתי נוהג לחזור חסידות בשיטל ברחוב רוז (Rose St) בויליאמסבורג. (היה לי שם גם כמה שעורים).

באחת משבתות הקיץ, נכנסתי לבית כנסת באיזור, אך אחד המתפללים הכריז: חסידות? כאן? לא יהיה. ואמרתי: הקשב אלי: מי אתה? אינך לובש אפילו טלית קטן. הוא נתן לי סתירה והתחיל ליזול דם מפי [למעשה הוא הוציא לי שתי שיניים]. נמלטתי אל פנים תוך בית המדרש, וזעקתי ליהודים שם: התביישו, מורידים דם ליהודי ואף אחד לא עושה מאומה!

למחרת בהיותי ב770, בסביבות 12 בצהרים, קורא לי הרב שמואל לוויטין ואומר, "הרבי רוצה לדעת מה קרה אתמול". לא רציתי לגרום עגמ"נ (היה מקרה בזמן הרבי הקודם שעשו צרות, ונהיה קפידה על זה).

אחרי כמה דקות הוא יוצא שוב ושואל אותי "מה קרה אתמול חטפת זעץ?" אמרתי לר' שמואל "עזוב. זה היה עניין פרטי. אין שום דבר לעשות".

ר' שמואל יצא מחדרו של הרבי פעם שלישי, ואומר לי: "הוא לא מאמין למה שאתה מספר, וציווה לומר לך, שזו הזכות הגדולה ביותר לחטוף פאטש על חזרת דא"ח". לחטוף מכה על חזרת חסידות זו זכות שיש לי.

השידוך והחתונה

שנים רבות שקד בתו"ת על התורה ועבודה, ולא חשב בכלל על שידוכים, עד שבאחד מיחידויות שלו אמר לו כ"ק אדמו"ר זי"ע "עס איז שוין געקומען די צייט זיך צו מסדר זיין". וגם אז הרבי הדריך אותו כאב לבנו.

מהמשפחות החב"דיות החשובות והנכבדות ביותר

כשהייתי באמצע השידוך עם המיועדת להיות אשתי, הרבנית רבקה שתחי' בת הרבנית בת' ע"ה מייזיס שהייתה בת הרה"ח ר' מאיר שמחה ז"ל חן, הרבי אמר לי, "שתדע שהיא מגיעה מהמשפחות החב"דיות החשובות והנכבדות ביותר (משפחת חן), עד לאדמו"ר הזקן". הוא עצר, ואז הוסיף: "ועוד למעלה".

בתחילה לא הבנתי מה כוונת הרבי, "ועוד למעלה", מה יש למעלה מאדמו"ר הזקן? ואז גיליתי ממנה שהייתה במשפחתם סבתא, ושמה בת שבע, והיא סיפרה שאימה בת הרב מאיר שמחה חן הייתה מהל"ו צדיקים. לדעתי לזה התכוון הרבי.

אני מבטיח שהוא יוכל אותך לחופה

נהייתי חתן בתקופת חג הפסח. לאחר החג, עוד לפני שהחלטנו מתי תהיה החתונה, עבר אבי התקפת לב. התקשרתי לרופא, הרופא אמר "אין מה לעשות יותר, זהו זה". "יצאת מדעתך?" אמרתי "הבא מיכל חמצן נייד מיד", והביאו מיכל חמצן. בבוקר התקשרתי לרבי. הרבי נגש לטלפון ואמר: "וואס איז?" עניתי "לאבי היה..." "נו שיהיה רפואה". והניח את השפופרת, התקשרתי חזרה, והרבי אמר: "אמור לאביך שייקח אחות (רפואית), אין זה משנה. תאמר לו בשמי". וניתק.

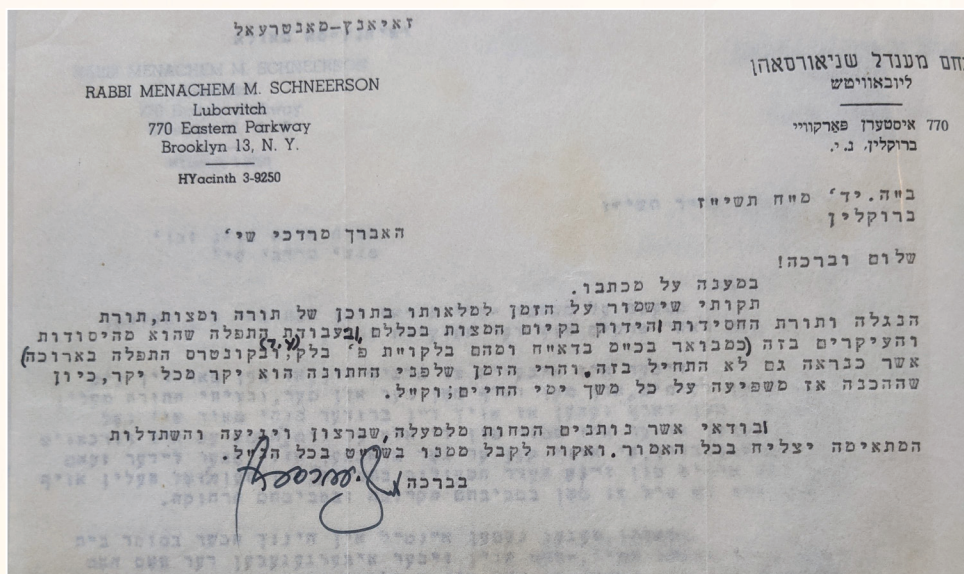
שמחת הווארט

בפעם השלישית שהתקשרתי חזרה אמרתי: "רבי. אני זקוק לאבי שיוביל אותי לחופה, אני חייב הבטחה מהרבי. אז הרבי ענה: "אני מבטיח שהוא יוביל אותך לחופה, ותפסיק להתקשר, אל תבזבז על זה את הכסף", צליל ניתוק. נגמר.

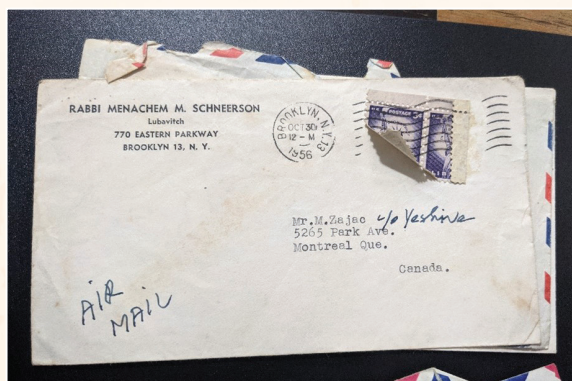
תבקש רשות מהנהלה

היות שכלתי התגוררה בשכונת קראון הייטס נאלצתי לעזוב את השכונה בין תקופת השידוכין לחתונה. אך ליום הכיפורים חזרתי.

המכתב שהרבי שלח אחרי הגעתי למונטריאול

במוצאי יום הכיפורים הרבי מבחין בי ב770, ושואל אותי: "מה הנך עושה כאן?" השבתי לרבי: "רק עכשיו באתי." "האם קבעתם זמן לחתונה? אמרתי "לא". "הכנס אלי פנימה". נכנסתי פנימה, והרבי אמר: "סע למונטריאול ותהיה שם משך זמן".

מעטפה של המכתב ששלח לי הרבי

"תישאר כאן רק עד כמה אתה צריך כדי להכין קפוטה". מיד לאחר חג הסוכות נסעתי לשם.

נשארתי שם בשיבה, אבל לא רציתי להיות כתלמיד מן המניין, ועשיתי להנהלה מעט צרות. אז הרבי כתב לי מכתב לעודד אותי.

בעת היותי שם, גיסי נהיה חתן, ורציתי להשתתף בחתונה. התקשרתי להרב חודקוב "תבקש רשות מהנהלה", הייתה תשובת הרבי.

הרבנית בתיה מייזיס ע"ה עם הרבנית הצדקנית
מרת חנה שניאורסאהן נ"ע אם כ"ק אדמו"ר זי"ע

"שושבין? לא שמעתי

מאחרים"

לפני החתונה חמי נכנס ובקש שהרבי יהיה השושבין, היות שאשתי היתה יתומה. "שושבין?" הרבי אמר, "זה לא שמעתי מאחרים".

סידור קידושין

מאחר והרבי לא הסכים להיות שושבין, נכנסתי לקודש פנימה, והתחננתי שהרבי יהיה מסדר הקידושין. הרבי אמר "כן. בתנאי שלא יהיו יותר משתי תמונות". מיד שכרתי צלם שיקח וידאו. כשהרבי ראה את הנורה של המצלמה, הוא הביט בי בחיוך: כאילו לומר "אתה התלת בי".

יש לי את זה בוידאו. כשהרבי איחל לנו מזל טוב, זה היה מפעים - מורדיק.

בתמונה: כ"ק אדמו"ר זי"ע מסדר קידושין בחתונת הרב מרדכי ומרת רבקה זאיאנץ

שליחות בבופלו

וואס האט מען דיר דא אויס געלערנט – זיין א פאבריקאנט?

מיד לאחר השבע ברכות נסעתי חזרה לברזיל. והייתי שם עד תש"כ.

אז, שלוש שנים לאחר חתונתי, הגעתי אל הרבי מברזיל לחג השבועות. בכניסה אל הרבי ביקשתי ברכה עבור פתיחת מפעל למעילי גשם.

הרבי נתן לי ברכה. הקשבתי היטב.

עם יציאתי, כאשר אני כבר אוחז בקלאמיקע של גן עדן העליון, שאל אותי הרבי:

"וואו האסט דו געלערנט?" ענית: "דא".

אומר הרבי "יע?" וסימן בידיו הק'. "וואס האט מען דיר דא אויס געלערנט - זיין א פבריקאנט?"

שאלתי: מה רוצה הרבי ממני? הרבי ענה:

"איך ווייל וויסן ווי אזוי א יונגערמאן ווי דו, קען שלאפן רהועיג און עססען רהועיג וויסענדיק אז א ישיבה וואס דעם שווער האט געגרינדערט האט זיך פארמאכט.

אמרתי, על מה מדובר?

"באפלו", ענה הרבי. "איך וויל דו זאלסט פארן קיין באפלו. עס מיינסט נישט אלע מאל בלייב אין באפלו. פאר דארטן, עפן צוריק די ישיבה".

ואז שאל הרבי:

"דו דארפסט דאך, דיינע זאכן זיינען דאך אין ברזיל, וואס איז דארט די פרוי? איז ווער וועט איר העלפען פאקען?"

אפשר פארסט דו צוריק און העלפען איר פאקען?

מ'וועט איך לאזן צוריק פאר'ן?

אמרתי, בטוח אני שאבי לא יסכים שאחזור.

"נו", אמר הרבי, "אויב אזוי, קענסט דאך נישט פאר'ן. די פרוי וועט האבן עמיצער זאל העלפען?"

אמרתי, שכן.

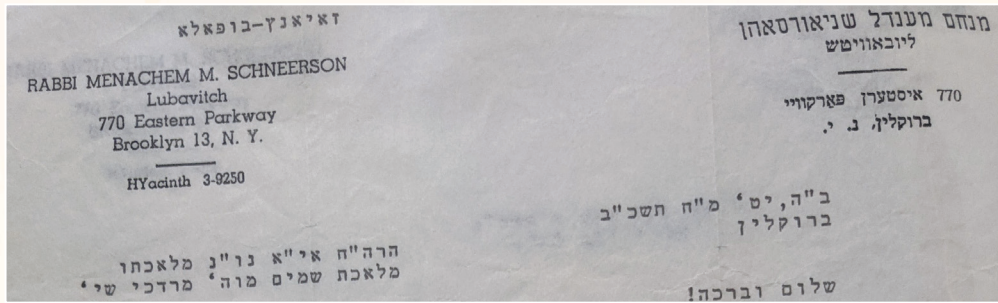
"נו", סיכם הרבי, "זאלט דו אנרופען די פרוי, איר זאל אהער קומען, און לאז דער פעטער העלפען פאקן".

וכך נעזבה לה ברזיל.

"דו שאפסט? דאס איז דער גרעסעט אויפטו"

במכתביו אלי, היה הרבי כותב "מלאכתו מלאכת שמים".

אחד ממכתבי הרבי שבו כותב מלאכתו מלאכת שמים

כמובן שלא קיבלתי תשלום. אני זוכר שבנעלי היה חור בסולי אך לא היה ברשותי מספיק כסף לתקנה. נהגתי ללכת בשלג (ברוחות של אולי שישים מייל בשעה, שמונים מייל בשעה), במרכז העיר באפלו, לבקר במשרדי עורכי דין ורופאים, כדי לנסות להשיג קצת כסף לשיבה.

פעם שאל אותי הרבי, "דו טוסט אפס אויף אה חוץ באפלו?"

אמרתי, כלום.

"דו פארסט נישט ארום?" שאל הרבי.

אמרתי שבוודאי אני נוסע, הרי עלי לאסוף כספים.

"און דו שאפסט?" שאל הרבי, כן, אמרתי. "דאס איז דער גרעסעט אויפטו! וואס זאגסטו אז דו טוסט גארנישט?".

ועבודתו במוסד כ"ק מו"ה אדמו"ר נשיא ישראל, אשר השגחה ועליונה זיכתו לעבוד בו, תעמוד לו להוספה בברכת השי"ת בכל האמור.

מראות תשד"י תשמ"ב

תמונות בפרסום ראשון

באדיבות JEM

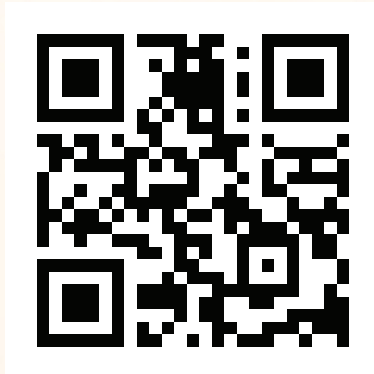

פרסום ראשון

<https://jemtv.page.link/xFbp>

כ"ק אדמו"ר זי"ע מסדר קידושין בחתונת
זקיניו של החתן הרה"ח ר' מרדכי זאיאנץ ז"ל
ויבלח"ט מרת רבקה תחי' למשפחת מייזיס (חן)